

Daf Panorama

La Yéchiva Ohaveï Toratéha sous l'égide de Rav Israel Abib

Complément à l'étude du Daf Hayomi

Baba Batra, Daf 25

דף כה

א. הרחקת ריח ושאר מזיקים. ב. שכינה במערב. ג. שכינה בכל מקום. ד. ד' רוחות. ה. עולם. ו. משחרב. ז. ידרים. ח. חרדל. ט. הרחקת אילן מבור. י. סחיטת שומשמיין.

א. משנה: א' מרחיקין את הנבלות ואת הקברות ואת הבורסקי וכו' מהעיר חמשים אמה ואין עושים בורסקי אלא למזרח העיר מפני שרוח מזרחית הומה וממעטת היזק (ריח) עיבוד העורות (ח"מ קנה, כג). ר"ע אומר לכל רוח הוא עושה חוץ ממערבה ומרחיק חמשים אמה. ב' מרחיקין משרת הפשתן מהירק ואת הכרישים מהבצלים ואת החרדל מהדבורים ורב יוסי מתיר בחרדל (ע"ע דף יח).

ב. ר"ע אומר עושה בורסקי לכל רוח ומרחיק חמשים אמה חוץ ממערב שאין עושה כל עיקר מפני שהיא תדירה בשכינה (שנאמר וצבא השמים לך משתחווים פ"א ממזרח יוצאים ומשתחווים למערב), אבל אינה תדירה לנשוב משאר רוחות דאמר רב ד' רוחות מנשבות בכל יום וצפונית מנשבת עם כולן ורוח דרומית קשה מכולן.

ג. ורבי אושעיא אמר שכינה בכל מקום ששלוחי שכינה לאותו מקום שנשתלחו שם אומרים לו עשינו שליחותך שאף שם השכינה מצויה שנאמר התשלח ברכים וילכו ויאמרו לך הננו. ואף ר' ישמעאל סבר שכינה בכל מקום שנאמר הנה המלאך וגו' ומלאך אחר יוצא לקראתו, זה בא מכאן וזה מכאן ושניהם מאת השכינה. ואף רב ששת סבר שכינה בכל מקום שאמר לשמשו בכל רוח העמידני להתפלל חוץ ממזרח שלא יורו עובדי ע"ז להתפלל במזרח. ור' אבהו אמר שכינה במערב שכן קורין למערב אוריה, אויר י-ה.

ד. משה רבינו דימה את התורה לד' רוחות כשם שא"א לעולם בלא הם כך א"א לעולם בלא תורה שנאמר יערוף כמטר לקחי, זו רוח מערבית (מערפו של עולם) תזל כטל אמרתי זו רוח צפונית שמזלת את הזהב (שמחמת ומביאה שרב ורעבון בא וזההב זל, רש"י) כשעירים עלי דשא רוח מזרחית שמסערת העולם כשעיר (שד) וכרביבים עלי עשב, רוח דרומית שמעלה רביבים (מים) מגדלת עשבים.

ה. ר"א אומר עולם דומה לאכסדרה ורוח צפונית פרוצה וחמה עלה למעלה מהרקיע בצד צפון ר' יהושע אומר דומה לקובה (אוהל) וחמה מקפת ומחזרת אחורי כיפה דרך חלון בצד צפון, וא"ר אליעזר על הכתוב מן החדר תבא סופה זו רוח דרומית, וממצרים קרה זו צפונית (שמזורה ופרוצה), מנשמת אל יתן קרח זו מערבית, ורחב מים במוצק זו מזרחית (שהמים בשפיכה אבל ברוח דרומית המים בנחת) ונאמר מצפון זהב יאתה, זו רוח צפונית שמזלת את הזהב.

ו. מיום שחרב ביהמ"ק לא הוגשה רוח דרומית, ואין הגשמים יורדים מאוצר טוב.

ז. א"ר יצחק הרוצה שיחכים ידרים ושיעשיר יצפין וריב"ל אמר לעולם (יצדד מעט) לדרום שמתוך שמתחכם מתעשר. היושבים בבבל (צפון לא"י) ידרימו.

ח. ר' יוסי מתיר לסמוך חרדל לדבורים שאומר לו בעל החרדל אתה המזיק שאוכלות הדבורים פרחי החרדל. וכבר נתבאר בהרחבה ענין זה בדף י"ח.

ט. מרחיקין את האילן מן הבור כ"ה אמה ובחרוב ושקמה חמשים אמה בין שהבור למעלה ואילן למטה בין שאילן למעלה ובור למטה ובין מן הצד (פ"א כשהם בשוה) אם הבור קדם קוצץ ונותן דמים ואם האילן קדם או ספק לא יקוצץ. ר' יוסי אומר זה חופר בתוך שלו וזה נוטע בתוך שלו והלכה כר' יוסי שאין בעל הבור יכול לעכב עליו ולומר לו הרי שרשי האילן נכנסים לבור שלי ומפסידים אותי שזה נזק הבא מאליו לאחר זמן ובעת שנטע אינו מזיקו וכשם שזה חופר בתוך שלו זה נוטע בתוך שלו (ח"מ קנה, לב) ומודה ר' יוסי שאם בא הנזק מתוך ידו של מזיק מיד דאסור (שם, לא ועוד מקומות).

י. הכותש הריפות (פירוש חטים הכרתשים במכתשת) וכיוצא בהם (ובגמרא היה מעשה בשומשמיין שכתשו לשמן) בתוך שלו ובעת שמכה מנדנד לחצר חבירו עד שנדנד כסוי החבית שעל פי החבית (וי"א שא"צ כל כך רק שינדנד קצת הכותל, רמ"א) ה"ז מזיק בחציו וחייב להרחיק כדי שלא ינדנד או יבטל מלאכתו (יפסיק הכתישה) שמזקת ואם הזיק בעת הנדנד חייב לשלם שהרי מכחו בא הנזק הגה ואפילו נבנה החצר אחר שבא המזיק לכאן צריך המזיק להרחיק נזקו וה"ה אם אין מזיק לחצר אלא שיש חולי הראש לבעל החצר וקול ההכאה מזיק לו צריך להרחיק עצמו (ח"מ קנה, טו).